

Ráiteas um Chumhdach Leanaí 2022-2023

Is iar-bhunscoil é [Coláiste Daibhéid](#) a sholáthraíonn oideachas iar-bhunscoile do dhaltaí ó Bhliain a haon go Bliaín na hArdteistiméireachta .

De réir cheanglais an Acharta um Thús Áite do Leanaí 2015, Tús Áite do Leanaí: Treoir Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí 2017, an Aguisín a ghabhann le Tús Áite do Leanaí (2019), na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna 2017 agus Treoir Tusla maidir leis na Ráitis um Chumhdach Leanaí a ullmhú, chomhaontaigh Bord Bainistíochta Coláiste Daibhéid an Ráiteas um Chumhdach Leanaí atá leagtha amach sa doiciméad seo.

1 Tá an Bord Bainistíochta tar éis Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí na Roinne do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna 2017 a ghlacadh agus déanfaidh sé iad a chur chun feidhme go hiomlán agus gan iad a mhodhnú mar chuid den Ráiteas foriomlán um Chumhdach Leanaí

2 Is é Tadhg Ó Laighin an Teagmhálaí Ainmnithe (TA)

3 Is í Amy Ní Laoire an Leas-Teagmhálaí Ainmnithe (Leas-TA)

4 Aithníonn an Bord Bainistíochta go mbaineann cùinsí cosanta agus leasa leanaí trí gach gné de shaol na scoile agus go gcaithfear iad a léiriú i mbeartais, nósanna imeachta, cleachtais agus gníomhaíochtaí uile na scoile. Comhlíonfaidh an scoil, ina cuid beartas, nósanna imeachta, cleachtais agus gníomhaíochtaí, na prionsabail a leanas maidir le dea-chleachtas i gcosaint agus leas leanaí:

Déanfaidh an scoil an méid a leanas:

- aithneoidh sí go bhfuil cosaint agus leas leanaí thar a bheith tábhachtach, beag beann ar gach breithniú eile;
- comhlíonfaidh sí go hiomlán a hoibleagáidí reachtúla faoin Acht um Thús Áite do Leanaí 2015 agus comhlíonfaidh sí reachtaíocht ábhartha eile a bhaineann le cosaint agus leas leanaí;
- comhoibriú go hiomlán leis na húdaráis reachtúla ábhartha maidir le cosaint leanaí agus cúrsaí leasa;
- cleachtais shábháilte a ghlacadh chun an fhéidearthacht go dtarlódh síobháil nó timpistí do leanaí a íoslaghdú agus chun oibrithe a chosaint ar an ngá le rioscaí neamhriachtanacha a ghlacadh a d'fhéadfadh iad féin a fhágáil ar oscailt do chuíseamh mí-úsáide nó faillí;
- cleachtas oscailteachta a forbairt le tuismitheoirí agus rannpháirtíochta tuismitheoirí in oideachas a gcuid leanaí a spreagadh; agus
- urraim ionmlán a bheith acu ar cheanglais rúndachta agus iad ag déileáil le cúrsaí maidir le cosaint leanaí.

Comhlíonfaidh an scoil na prionsabail thusas freisin maidir le haon scoláire fásta atá faoi leochail speisialta.

5 Tá na nósanna imeachta/bearta seo a leanas i bhfeidhm:

- Maidir le haon bhall foirne atá faoi réir aon imscrúdaithe (cibé mar a thuairiscítear sin) maidir le haon ghníomh, neamhghníomh nó imthoisc i ndáil le leanbh atá ag freastal ar an scoil, comhlíonann an scoil na nósanna imeachta ábhartha atá leagtha amach i gCaibidil 7 de na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna 2017 agus comhlíonann an scoil na nósanna imeachta araíonachta comhaontaithe ábhartha d'fhoireann scoile atá foilsithe ar shuíomh gréasáin ROS.
- Maidir le roghnú nó earcú foirne agus a n-oiriúnacht chun oibriú le leanaí, comhlíonann an scoil ceanglais reachtúla grinnfhiorsúcháin Achtanna an Bhiúró Náisiúnta Grinnfhiorsúcháin (Leanaí agus Daoine

Soghonta) 2012 go 2016 agus comhlíonann an scoil an treoir níos leithne maidir le dualgas cúram a leagtar amach i gciorclán ghrinnfiosrúcháin agus earcaíochta Garda a d'fhoilsigh ROS agus atá ar fáil ar shuíomh gréasáin ROS.

- Maidir le faisnéis, agus, nuair is gá, treoir agus oiliúint, a sholáthar don fhoireann i ndáil le tarlú diobhála a shainaithint (mar a shainmhínítear in Acht 2015) tá an méid a leanas déanta ag an scoil
    - Chuir sí cóip de Ráiteas um Chumhdach Leanaí na scoile ar fáil do gach ball fairne
    - Cinntíonn sí go gcuirtear cóip de Ráiteas um Chumhdach Leanaí na scoile ar fáil do gach ball fairne nua
    - Spreagann sí baill fairne chun leas a bhaint as oiliúint ábhartha
    - Spreagann sí baill an Bhoird Bainistíochta chun leas a bhaint as oiliúint ábhartha
    - Coinníonn an Bord Bainistíochta taifid ar gach oiliúint ar bhaill fairne agus ar bhaill den Bhord
  - Maidir le Tusla i ndáil le hábhair imní um chosaint leanaí a thuairisciú, ceanglaítear ar gach duine den phearsanra scoile na nósanna imeachta atá leagtha amach sna Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna 2017 a chomhlíonadh, lena n-áirítear i gcás múinteoirí cláraithe, iad siúd atá sainordaithe chun tuairisciú faoin Acht um Thús Áite do Leanaí 2015.
  - Sa scoil seo tá teaghmálaí ainmnithe ceaptha ag an mBord mar an “duine ábhartha” (mar a shainmhínítear san Acht um Thús Áite Leanaí 2015) mar an gcéad phointe teaghmála maidir le ráiteas cosanta leanaí na scoile.
  - Is daoine sainordaithe iad na múinteoirí cláraithe ar fad atá fostaithe ag an scoil faoin Acht um Thús Áite do Leanaí 2015.
  - De réir an Achta um Thús Áite do Leanaí 2015 agus san Agusín a ghabhann le Tús Áite do Leanaí (2019), rinne an Bord measúnú ar aon fhéidearthacht diobhála do leanbh agus é nó í ag freastal ar an scoil nó ag glacadh páirte i gngiomhaíochtaí scoile. Tá measúnú scríofa ina leagtar amach na réimsí riosca a sainainnódh agus nósanna imeachta na scoile chun na rioscaí sin a bhainistiú san áireamh sa Ráiteas um Chumhdach Leanaí.
  - Is féidir teacht ar na nósanna imeachta éagsúla dá dtagraítear sa Ráiteas seo ar shuíomh gréasáin na scoile, ar shuíomh gréasáin ROS nó cuirfear ar fáil iad arna iarraidh sin ag an scoil.
- 6 Foilsíodh an ráiteas seo ar shuíomh gréasáin na scoile agus cuireadh ar fáil é do gach ball de phearsanra na scoile, do Chumann na dTuismitheoirí (más ann dó) agus don phátrún. Tá sé inrochtana go héasca ag tuismitheoirí agus caomhnóirí ach é a iarraidh. Cuirfear cóip den Ráiteas seo ar fáil do Tusla agus don Roinn má iarrtar sin.
- 7 Déanfar an Ráiteas um Chumhdach Leanaí a athbhreithniú ar bhonn bliantúil nó a luaithe is indéanta tar éis athrú ábhartha a bheith ann in aon ábhar dá dtagraíonn an ráiteas seo.

Ghlac an Bord Bainistíochta an Ráiteas um Chumhdach Leanaí ar an 16/9/2021

Rinne an Bord Bainistíochta athbhreithniú ar an Ráiteas um Chumhdach Leanaí ar an 22-9-22 [an dáta athbhreithnithe is déanaí].

Síniú: Anaíse Ó Siadhail

Síniú: Tadhg Ó hAilín

Cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta

An Príomhoide/Rúnaí an Bhoird Bainistíochta

Dáta: 22/09/2022

Dáta: 22/9/22

Measúnú Riosca um Chumhdach Leanaí 2022-2023

Measúnú Scríofa ar Riosca maidir le : Coláiste Daibhéid

De réir alt 11 den Acht um Thús Áite do Leanaí 2015 agus de réir cheanglas Chaibidil 8 de na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna 2017, seo a leanas an Measúnú Riosca Scríofa ar Choláiste Daibhéid

1. Liosta de ghníomhaíochtaí na scoile

Gníomhaíochtaí Scoile

- Teacht isteach agus imeacht na ndaltaí go laethúil
- Sosanna do dhaltaí
- Teagasc sa seomra ranga
- Teagasc duine le duine, nó i ngrúpa bheag
- Tacaíocht foghlama duine le duine, nó i ngrúpa bheag
- Comhairleoirreacht duine le duine
- Gníomhaíochtaí teagaisc lasmuigh
- Teagasc agus foghlaim ar líne ar bhonn cianda
- Gníomhaíochtaí Spóirt
- Turais scoile
- Turais scoile lena mbaineann fanacht thar oíche
- Turais scoile lena mbaineann taisteal eachtrach
- Úsáid limistéar na leithreas ar scoil
Úsáid limistéar na leithreas/na seomraí feistis/na gcithfholcadán i scoileanna
- Lá Spóirt Blianúil
- Imeachtaí tiomsaithe airgid ina mbíonn daltaí páirteach
- Úsáid áiseanna lasmuigh den láthair le haghaidh gníomhaíochtaí scoile
- Socruithe iompair scoile
- Cúram leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu, lena n-áirítear dlúthchúran pearsanta nuair is gá,
- Iompar dúshlánach a bhainistiú i measc daltaí
- Bainistíocht ar sholáthar bia agus dí
- Riar Leigheas
- Riarachán ar Gharchabhair
- Soláthar curaclaim maidir le OSPS, OCG, Bheith Sábháilte
- Cosc ar an mbulaíocht agus déileáil léi i measc na ndaltaí
- Pearsanra scoile a oiliúint i gcúrsaí um chosaint leanaí
- Pearsanra seachtrach a úsáid chun cur leis an gcuraclam
- Pearsanra seachtrach a úsáid chun tacú le spóirt agus le gníomhaíochtaí seach-eile churaclaim
- Cúram do dhaltaí a bhfuil leocheileachtaí/riachtanais shonracha orthu amhail
- Daltaí mionlaigh eitneacha/imircigh
- Le haghaidh daoine den lucht taistil.
- Leanaí leispiacha, aeracha, déghnéasacha nó trasinscneacha (LADT)
- Daltaí a mheastar a bheith ina LADT
- Daltaí de chreideamh reiligiúnach mionlaigh
- Leanaí atá faoi chúram
- Leanaí ar an gCóras Fógartha um Chosaint Leanaí
- Leanaí a bhfuil riachtanais mhíochaine acu
- Pearsanra scoile a earcú lena n-áirítear -
- Múinteoirí/CRSanna
- Airíoch/Rúnaí/Glantóirí
- Cónaítear spóirt

- Teagascóirí Seachtracha/Aoi-Chainteoirí
- Oibrithe Deonacha/Tuismitheoirí i ggníomhaíochtaí scoile
- Cuairteoirí/conraitheoirí ar scoil le linn uaireanta scoile
- Cuairteoirí/conraitheoirí i láthair le linn gníomhaíochtaí tar éis scoile
- Úsáid Theicneolaíocht na Faisnéise agus Cumarsáide ag daltaí ar scoil, na meáin shóisialta san áireamh
- Smachtbhannaí a chur i bhfeidhm faoi Chód Iompair na scoile lena n-áirítear daltaí choinneáil istigh, fóin a choigistíú etc.
- Scoláirí atá rannpháirteach i taithí oibre sa scoil
- Scoláirí ón scoil atá rannpháirteach i taithí oibre in áiteanna eile
- Múinteoirí faoi oiliúint atá ag tabhairt faoi shocrúchán oiliúna ar scoil
- Fiseán/grianghrafnadóireacht/meáin eile a úsáid chun imeachtaí scoile a thaifeadadh
- Úsáid áitribh scoile ag eagraíochtaí eile
- Eagraíocht eile ag úsáid áitribh scoile i rith an lae scoile
- Club obair bhaile/staidéar tráthnóna

2. Shainaithin an scoil an riosca diobhála a leanas maidir lena gníomhaíochtaí -

- Riosca diobhála nach n-aithníonn pearsanra na scoile
- Riosca gan diobháil a thuairisciú go cuí agus go pras ag pearsanra na scoile
- Riosca go ndéanfadhbh ball de phearsanra na scoile diobháil do leanbh sa scoil
- An baol go ndéanfadhbh leanbh eile diobháil do leanbh sa scoil
- An baol go ndéanfadhbh oibrí deonach nó cuairteoir sa scoil diobháil do leanbh sa scoil
- An baol go ndéanfadhbh ball de phearsanra na scoile, ball foirne eagraíochta eile nó duine eile diobháil do leanbh agus an leanbh ag glacadh páirte i ggníomhaíochtaí lasmuigh den scoil e.g turas scoile, ceachtanna snámha
- Riosca diobhála mar gheall ar úsáid mhíchuí a bhaint as ardán cumarsáide cianda teagaisc agus foghlama ar líne mar dhuine gan chuireadh ag rochtain an naisc ceachta, daltaí á bhfágáil gan mhaoirsiú ar feadh tréimhsí fada ama i seomraí ar leithligh
- Riosca diobhála mar gheall ar bhulaíocht linbh
- Riosca diobhála mar gheall ar chiníochas
- Riosca diobhála mar gheall ar mhaoirseacht neamhleor ar leanaí ar scoil
- Riosca diobhála mar gheall ar mhaoirseacht neamhleor ar leanaí agus iad ag freastal ar ghníomhaíochtaí lasmuigh den scoil
- Riosca diobhála mar gheall ar chaidreamh/cumarsáid mhíchuí idir leanbh agus leanbh nó duine fásta eile
- Riosca diobhála mar gheall ar leanaí rochtain a fháil go míchuí ar ríomhairí, na meáin shóisialta, fóin agus gairis eile agus iad ar scoil
- Riosca diobhála do leanaí RSO a bhfuil leocheileachtaí ar leith orthu, lena n-áirítear leocheileachtaí míochaine
- Riosca diobhála do leanbh agus leanbh faoi chúram pearsanta
- Riosca diobhála mar gheall ar chód iompair neamhleor, nó neamh-áird ar an gCód
- Riosca diobhála i gcás teagaisc, comhairleoireachta, cónisceála duine le duine (nó i ngrúpa bheaga)
- Riosca diobhála mar gheall ar bhall de phearsanra scoile cumarsáid a dhéanamh le daltaí ar bhealach míchuí trí na meáin shóisialta, téacsáil, ar ghléas digiteach nó ar bhealach eile
- Riosca diobhála de dheasca ball pearsanra scoile rochtain/scaipeadh a dhéanamh ar ábhar míchuí trí na meáin shóisialta, téacsáil, ar ghléas digiteach nó ar bhealach eile.

3. Tá na nósanna imeachta a leanas i bhfeidhm ag an scoil chun dul aghaidh a thabhairt na rioscaí diobhála a shainaithnítear sa mheasúnacht seo -

- Cuirtear cóip de Ráiteas um Chumhdach Leanaí de chuid na scoile ar fáil do phearsanra uile na scoile
- Cuirtear na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus d'ilar-Bhunscoileanna 2017 ar fáil do phearsanra uile na scoile
- Ceanglaítear ar Phearsanra na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileann agus d'ilar-Bhunscoileanna 2017 a chomhlíonadh agus éilítear ar gach ball fairne cláraithe an tAch um Thús Áite do Leanaí 2015 agus an tAguisín a ghabhann leis (2019) a chomhlíonadh
-
- Cuireann an scoil curaclam OSPS chun feidhme go hiomlán
- Cuireann an scoil an Clár Folláine ag an tSraith Shóisearach chun feidhme go hiomlán de réir a chéile
- Tá Beartas Frithbhulaíochta ag an scoil lena gcomhlíontar go hiomlán riachtanai Pholasaithe na Roinne maidir le Nósanna Imeachta Frithbhulaíochta do Bhunscoileanna agus d'ilar-Bhunscoileanna
- Tugann an scoil faoi thionscnaimh feasachta frithchiníochais
- Tá polasaí maoirseachta clóis ag an scoil chun maoirseacht chuí ar leanaí a chinntí le linn teacht le chéile, imeacht óna chéile agus le linn sosanna agus maidir le limistéir ar leith amhail leithris, etc.
- Tá polasaí agus nósanna imeachta soiléire (Measúnú Riosca ina measc) i bhfeidhm ag a scoil maidir le turais scoile
- Tá polasaí sláinte agus sábháilteach ag an scoil
- Comhlíonann an scoil riachtanais na reachtaíochta maidir le grinnfhiosrúchán Garda agus ciorclán ábhartha ROS i ndáil le hearcaíocht agus grinnfhiosrúchán Garda
- Tá cód iompair ag an scoil do phearsanra scoile (foireann teagaisc agus neamhtheagaisc)
- Comhlíonann an scoil na nósanna imeachta araónachta comhaontaithe don fhoireann teagaisc
- Tá polasaí um Riachtanas Oideachais Speisialta ag an scoil
- Tá cur chuige indibhidiúil maidir le dlúthchúram pearsanta ag an scoil maidir le daltaí a dteastaíonn cúram den sórt sin uathu
- Tá beartas agus nósanna imeachta i bhfeidhm ag an scoil chun cógais a thabhairt do dhaltaí
- Maidir leis an scoil:
  - Chuir sí cóip de Ráiteas um Chumhdach Leanaí na scoile ar fáil do gach ball d'foireann na scoile
  - Cinníonn sí go gcuirtear cóip de Ráiteas um Chumhdach Leanaí na scoile ar fáil do gach ball fairne nua
- o Spreagann sí baill fairne chun leas a bhaint as oiliúint ábhartha (go bliaintiúil)
- o Spreagann sí baill an bhoird bainistíochta leas a bhaint as oiliúint ábhartha
- o Coinníonn sí taifid ar gach oiliúint fairne agus ball boird (Tríd an BOOC)
- Tá nósanna imeachta i bhfeidhm ag an scoil chun Garchabhair a riarr
- Tá cód iompair i bhfeidhm ag an scoil do dhaltaí
- Tá Polasaí Úsáide Inglacha i bhfeidhm ag an scoil, lena n-áirítear soláthar teagaisc agus foghlama ar líne ar bhonn cianda, agus tá an beartas sin curtha in iúl do thuismitheoirí
- Tá beartas i bhfeidhm ag an scoil lena rialaítear úsáid fón chliste agus gairis táibléad sa scoil ag daltaí de réir chiorclán 38/2018
- Tá Plean Bainistíochta um Theagmhais Chrítiúla i bhfeidhm ag an scoil
- Tá nósanna imeachta i bhfeidhm ag an scoil chun daoine seachtracha a úsáid chun seachadadh an churaclaim a fhordlónadh

- Tá nósanna imeachta i bhfeidhm ag an scoil chun cóitseálaithe seachtracha a úsáid
- Tá nósanna imeachta i bhfeidhm ag an scoil le haghaidh gníomhaíochtaí teagaisc duine le duine
- Tá nósanna imeachta i bhfeidhm ag an scoil le haghaidh comhairleoireachta duine le duine
- Tá nósanna imeachta i bhfeidhm ag an scoil maidir le socrúchán d'ábhair mhúinteoirí
- Tá nósanna imeachta i bhfeidhm ag an scoil maidir le mic léinn atá i mbun taithí oibre sa scoil agus in eagraíochtaí seachtracha

Nóta Tábhachtach: Ba cheart a thabhairt faoi deara gur ionann riosca i gcomhthéacs an mheasúnaithe riosca seo agus an riosca "díobhála" mar a shainmhínítear san Acht um Thús Áite do Leanaí 2015 agus ní riosca ginearálta sláinte agus sábháilteachta. Tá an saimhíniú ar dhíobháil leagtha amach i gCaibidil 4 de na *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna 2017*

Agus an measúnú riosca seo á dhéanamh aige, rinne an bord bainistíochta a dhícheall na rioscaí díobhála atá ábhartha don scoil seo a shainaithint agus a chinntiú go bhfuil nósanna imeachta leordhóthanacha i bhfeidhm chun gach riosca a shainaithnítear a bhainistiú. Cé nach féidir gach riosca díobhála a thuar agus a bhaint, tá na nósanna imeachta atá liostaithe sa mheasúnú riosca seo i bhfeidhm ag an scoil chun riosca a bhainistiú agus a laghdú a mhéad is féidir.

Tá an measúnú riosca seo curtha i gcrích ag an mBord Bainistíochta ar an 16/9/2021. Déanfar é a athbhreithniú mar chuid d'athbhreithniú bliantúil na scoile ar a Ráiteas um Chumhdach Leanaí.

Síniú : Máire Bean Mí Shainíain Dáta: 22/09/2022.

An Cathaoirleach, An Bord Bainistíochta

Síniú : Tadhg Ó hUighe Dáta: 22/9/22

An Príomhoide/Rúnaí an Bhoird Bainistíochta

Soiléirítear san Aguisín a ghabhann le Tús Áite do Leanaí: Treoir Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí a foilsíodh i mí Eanáir 2019 gur cheart d'eagraíochtaí a sholáthraíonn seirbhísí ábhartha do leanáí smaoineamh ar shaincheist shonrach na sábháilteachta ar líne agus a measúnú riosca á dhéanamh acu agus a Ráiteas um Chumhdach Leanaí á ullmhú.

Sa Treoir maidir le Leanúnachas na Scolaíochta tugtar comhairle do bhunscoileanna agus d'iar-bhunscoileanna (Aibreán 2020) maidir leis an tábhacht a bhaineann le múinteoirí úsáid shábháilte agus eiticiúil as an idirlíon a choinneáil le linn na cianfhoghlaama agus cabhrú le tuismitheoirí agus caomhnóirí a bheith feasach ar a ról freisin. Ba chóir do scoileanna a chinntiú go gcuireann a mBeartas um Úsáid Inglactha (BUI) bonn eolais faoi ghníomhaíochtaí cianfhoghlaama.